

Џон Болтон, бивши саветник председника Трампа за националну безбедност и некадашњи амбасадор САД при Уједињеним нацијама, изнео је своје погледе на "нову америчку стратегију" у борби против Русије и Кине, које је објавио "Волстрит џорнал".

Постхладноратовска ера сада је дефинитивно завршена, констатује Болтон. Био је то тек кратки међупериод након пораза совјетске империје, који се показао као илузорни одмор од реалности. Према свим критеријумима, историја се сада поново и све брже окреће, разумели ми то или не.

Ово је, тврди Болтон, свакако и мишљење кинеског председника Си Ђинпинга, који је то саопштио руском председнику Владимиру Путину, приликом недавног сусрета у Москви: "Тренутно постоје промене какве нисмо видели 100 година и ми смо ти који заједно покрећу те промене."

За САД време убрзано истиче

За кинеске комунисте, овај век је почео избијањем грађанског рата 1927. против Куоминтанга Чанг Кај Шека, који је кулминирао 1949. године, када је Мао Цедонг основао Народну Републику Кину и свечано изјавио да је "кинески народ устао."

Путин је, на сличан начин, саопштио да је у току глобална "ера револуционарних промена". Кремљ данас поседује стратешко нуклеарно оружје и енергенте. Кинеско нуклеарно оружје и даље критично зависи од Русије, нарочито у погледу високо обогаћеног уранијума, а Москва и сада има значајан утицај на цивилну нуклеарну инфраструктуру у Европи.

САД са својим савезницима не могу себи приуштити "бесциљно лутање у време померања тектонских плоча у историји." Следећи амерички председник ступиће на дужност 2025. године, подсећа Болтон, на 75. годишњицу фамозног НСЦ-68, темељног документа председника Харија Трумана о стратегији хладног рата САД.

Мање од две године дели Америку од следеће инаугурације. Председнички кандидати би требало да размишљају о великој стратегији, не само за потребе предизборне кампање.

С обзиром на кинеско-руску осовину и пратеће "одметничке државе", као што су Иран и Северна Кореја, свака озбиљна савремена реинкарнација НСЦ-68 биће застрашујућа и веома тешко сварљива за Американце.

Нови, знатно већи војни буџет САД

Да би се "лопта најзад закотрљала", Болтон предлаже три критична елемента за било који убедљив ток стратешког размишљања у САД.

Први је да Вашингтон и његови савезници морају одмах да повећају буџете за одбрану барем на ниво из Реганове ере и да одрже такву потрошњу у догледној будућности. Федералном буџету потребне су значајне рестрикције како би се смањило национални дуг и елиминисали дефицити.

Повећана војна потрошња захтева велика смањења на домаћем нивоу. Нека тако буде, каже Болтон. Ни држава благостања, ни масовне шеме прерасподеле прихода, не штите САД од страних противника. Виши ниво економског раста, ослобођен ужасавајућих пореских и регулаторних оптерећења, биће основа за неопходно војно јачање САД.

Пре двадесет година, Америка је с правом размишљала у терминима "надмоћи пуног спектра". Са појавом сајбер ратовања, хиперсоничног оружја, могућности дрона и још много тога, данашњи спектар је још много шири.

Кључни сектори, као што је национална противракетна одбрана су клонули, јер су се политичари ослањали на старе нуклеарне залихе и игнорисали неизбежну потребу да САД наставе са подземним нуклеарним пробама, како би осигурале безбедност и поузданост нуклеарног одвраћања.

Не могу се изоставити ни масовна повећања одбрамбено-индустријске базе и логистичких и транспортних ресурса, који представљају неки од основних инструмената одбране.

Нови, "добри" савезници САД

Друго, америчким савезима за колективну одбрану потребно је озбиљно побољшање и проширење како би се суочили са новим претњама. "Добри савезници" су критични мултипликатори снаге, тврди Болтон, што је тест који сви наши садашњи "савезници" не испуњавају.

Требало би да наставимо са проширењем Северноатлантског савеза на глобалном нивоу, позивајући Јапан, Аустралију, Израел и друге, који су посвећени циљевима

НАТО-а, да се придруже САД.

Надаље, неопходно је да се САД позабаве нелагодом коју „блискоисточни пријатељи“ осећају у погледу америчке одлучности, како би, у складу са дугогодишњом политиком, онемогућиле Москви и Пекингу утицај у овом региону.

Нови безбедносни напори у Индо-Пацифику, као што су Квад (савез Индије, Јапана, Аустралије и САД) и нуклеарне подморнице пакта Аукус морају се побољшати. Азијски НАТО није неизбежан, али постоји огроман простор за иновативне савезе са државама истомисљеницима, укључујући и сарадњу Јужне Кореје, Јапана и САД.

Коначно, Вашингтон и његови европски и азијски савезници треба да пруже Тајвану много већу војну помоћ и уграде Тајпеј у своје структуре колективне одбране, заједно са другим државама које се супротстављају хегемонистичким тежњама Пекинга.

Разбијање осовине Москва-Пекинг, подела Русије

Треће, након што Украјина победи у рату са Русијом, САД треба да теже томе да поделе осовину Русија-Кина. Пораз Москве могао би да сруши режим Владимира Путина. Оно што следи је непознаница. Нови руски лидери могу или не морају да гледају на Запад, али морају бити толико слаби да фрагментација Руске Федерације, посебно источно од Урала, више не буде незамислива.

Пекинг несумњиво посматра ову огромну територију која садржи непроцењиво рудно богатство. Значајни делови овог региона били су под кинеским суверенитетом све док споразумом из Пекинга (1860) такозвана „спољашња Монголија“, укључујући и пространу обалу Пацифика, није препуштена Москви. Неконтролисан слом Русије могао би да обезбеди Кини директан приступ Арктику, укључујући и Берингов мореуз, који је окренут према Аљасци.

Очигледно, сваки савремени НСЦ-68 укључивао би много више, тврди Болтон, али тежина и обим стратешког задатка пред којим се налазе САД представљају довољну

мотивацију за покретање дебате.

Како закључује Болтон, можете се кладити да и Пекинг и Москва већ неко време размишљају о томе.

(РТ)